

JAGIELLONIAN UNIVERSITY
IN KRAKOW

JAGIELLONIAN UNIVERSITY
IN KRAKOW

Dozwolony użytek w działalności bibliotek akademickich. Wybrane zagadnienia.

Dr Konrad Gliściński LL.M.

dr Konrad Gliściński LL.M

CENTRUM PRAW
WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ
im. H. Grocjusza

CENTRUM CYFROWE

e-mail: konrad.gliscinski@uj.edu.pl

JAGIELLOŃSKIE
CENTRUM INNOWACJI

dr Konrad Gliściński LL.M

e-mail: konrad.gliscinski@uj.edu.pl

CENTRUM PRAW
WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ
im. H. Grocjusza

CENTRUM CYFROWE

JAGIELLOŃSKIE
CENTRUM INNOWACJI

Plan

1. Dozwolony użytek, prawa autorskie majątkowe, domena publiczna.
2. Dozwolony użytek biblioteczny - wybrane zagadnienia:
 - a. e-lending w modelu (i)SDL - czy udostępnianie wersji cyfrowej utworu zamiast egzemplarza drukowanego jest w polsce dozwolone?;
 - b. publikowania okładek książek na stronach WWW bibliotek i w mediach społecznościowych;
 - c. skany na życzenie użytkownika biblioteki akademickiej a prawo autorskie.
3. Zasada legalizmu a podejmowanie ryzyka

Domena Publiczna

Domena Publiczna

**Prawa
własności
intelektualnej**

Public Domain

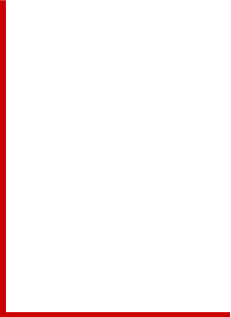
**Prawa
własności
intelektualnej**

**Dozwolony
użytek**

**e-lending w modelu (i)SDL -
czy udostępnianie wersji cyfrowej
utworu zamiast egzemplarza
drukowanego jest w polsce
dozwolone?;**

JAGIELLONIAN UNIVERSITY
IN KRAKOW

CENTRUM CYFROWE

Secured Digital Lending w prawie europejskim - wyniki z badania prowadzonego przez Centrum Cyfrowe w ramach Knowledge Rights 21 (KR21) Programme

Dr Konrad Gliściński LL.M.

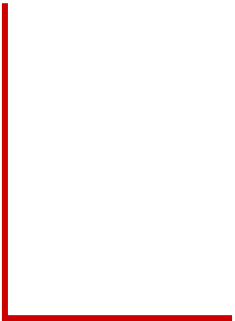
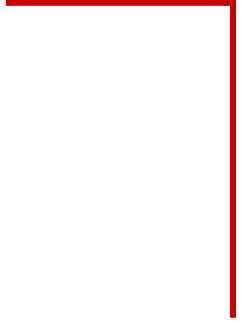

Knowledge
Rights
21

Pytania badawcze

- czy e-wypożyczanie książek przez biblioteki w modelu (i)SDL jest dopuszczalne na poziomie prawa międzynarodowego i prawa Unii Europejskiej;
- czy prawa poszczególnych krajów objętych badaniem zezwalają bibliotekom na e-wypożyczanie książek w modelu (i)SDL.

Terminologia

E-lending

E-lending mimetic/quasi mimetic

oparty
na
licencji

oparty na ograniczeniach prawa
autorskiego

friction-free

CDL
(USA)

(i)SDL
(UE)

CDL v. (i)SDL

CDL

(i)SDL

możliwość digitalizacji książek papierowych
w celu ich e-użyczenia

wymogi

- legalna kopia książki papierowej
- *one copy one user / own to loan ratio*
- DRM (ograniczony czas korzystania z książki)

podstawa prawna

- fair use
+
- first sale

- art. 6 Dyrektywy RL
+
- art. 5(2)c Dyrektywy InfoSoc

CDL v. (i)SDL

CDL

(i)SDL

możliwość digitalizacji książek papierowych
w celu ich e-użyczenia

wymogi

- legalna kopia książki papierowej
- *one copy one user / own to loan ratio*
- DRM (ograniczony czas korzystania z książki)

podstawa prawna

- fair use
+
- first sale

- art. 6 Dyrektywy RL
+
- art. 5(2)c Dyrektywy InfoSoc

brak

wynagrodzenie

(wliczone w cenę
pierwszej sprzedaży)

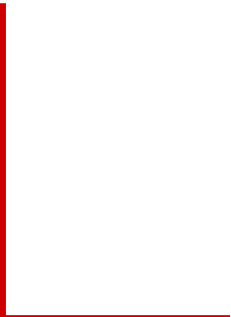
**wynagrodzenie z tytułu
wypożyczeń bibliotecznych
(PLR)**

(independent) Secure Digital Lending

- użyczenie dokonywane jest przez ściśle określone podmioty, tj. biblioteki publiczne, które nie czerpią zysku z działalności wypożyczeniowej (wymaganie szczególnego przypadku);
- obejmuje użyczenie cyfrowej kopii książki;
- model one copy-one user;
- model mimetyczny lub quasi-mimetyczny;
- użyczenie tylko na określony czas;
- po upływie okresu użyczenia użytkownik nie może korzystać z e-booka;
- kopię cyfrową książki należy pozyskać z legalnego źródła, ale biblioteka może wykonać elektroniczną kopię legalnie uzyskanej kopii książki papierowej;
- e-wypożyczenie w modelu (i)SDL rodzi prawo do wynagrodzenia (PLR);
- nie dochodzi do przekazywania danych, w tym danych osobowych, czytelników biblioteki na prawach posiadanych przez bibliotekę.

**Kwalifikacja e-lendingu z
perspektywy prawa
międzynarodowego**

E-lending z perspektywy prawa EU

Przed orzeczeniem w sprawie
VOB

Po orzeczeniu w sprawie VOB

raczej niedopuszczalny na gruncie
obowiązujących dyrektyw

**dopuszczalny na podstawie art. 6
ust. 1 Dyrektywy o najmie i
użyczeniu**

Orzeczenie VOB kwestie otwarte i problemy praktyczne

Otwarte kwestie i praktyczne problemy

- skąd biblioteka ma dostęp cyfrowej kopii książki z legalnego źródła?

Otwarte kwestie i praktyczne problemy

- skąd biblioteka ma dostęp cyfrowej kopii książki z legalnego źródła?
 - e-book na licencji od wydawcy

Otwarte kwestie i praktyczne problemy

- skąd biblioteka ma dostęp cyfrowej kopii książki z legalnego źródła?
 - e-book na licencji od wydawcy
 - wyrok VOB a postanowienia licencyjne ograniczające możliwość e-lendingu?

Otwarte kwestie i praktyczne problemy

- skąd biblioteka ma dostęp cyfrowej kopii książki z legalnego źródła?
 - e-book na licencji od wydawcy
 - wyrok VOB a postanowienia licencyjne ograniczające możliwość e-lendingu?
 - nie zawsze wydawcy chcą w ogóle licencjonować bibliotekom e-booki
 - lub stosują wyższe ceny niż w stosunku do odbiorców detalicznych
 - lub oferują “pakiety” a nie wybrane przez biblioteki książki
 - kwestia autonomii bibliotek (polityka zakupowa)

Otwarte kwestie i praktyczne problemy

- skąd biblioteka ma dostęp cyfrowej kopii książki z legalnego źródła?
 - e-book na licencji od wydawcy
 - wyrok VOB a postanowienia licencyjne ograniczające możliwość e-lendingu?
 - nie zawsze wydawcy chcą w ogóle licencjonować bibliotekom e-booki
 - lub stosują wyższe ceny niż w stosunku do odbiorców detalicznych
 - lub oferują “pakiety” a nie wybrane przez biblioteki książki
 - kwestia autonomii bibliotek (polityka zakupowa)

⇒ model zależnego SDL

Otwarte kwestie i praktyczne problemy

- skąd biblioteka ma dostęp cyfrowej kopii książki z legalnego źródła?
 - e-book na licencji od wydawcy
 - digitalizacji książek papierowych

Otwarte kwestie i praktyczne problemy

- skąd biblioteka ma dostęp cyfrowej kopii książki z legalnego źródła?
 - e-book na licencji od wydawcy
 - digitalizacji książek papierowych
 - podstawa prawna?

Orzeczenie w sprawie Darmstadt

- **istnieje możliwość digitalizacji papierowej wersji książki w celu udostępnienia jej poprzez dedykowane terminale;**
- książka papierowa znajdowała się w zbiorach biblioteki;
- dedykowane terminale muszą znajdować się na terenie biblioteki;
- digitalizacja odbywa się na podstawie art. 5 ust. 3 lit. n) dyrektywy 2001/29 w związku z art. 5 ust. 2 lit. c);
- udostępnianie za pośrednictwem dedykowanego terminala odbywa się na podstawie art. 5 ust. 3 lit. n) dyrektywy 2001/29
- nie jest możliwe zdigitalizowanie całego zbioru należącego do biblioteki
- możliwa jest digitalizacja niektórych dzieł kolekcji, gdy jest to konieczne do celów naukowych lub prywatnych studiów, indywidualnym członkom społeczeństwa
- digitalizacja dzieł przez biblioteki publicznie dostępne nie może prowadzić do tego, że liczba egzemplarzy każdego utworu udostępnianego użytkownikom przez dedykowane terminale jest większa niż liczba egzemplarzy, które biblioteki te nabyły w formacie analogowym;
- digitalizacja utworu jako taka nie wiąże się z obowiązkiem zapłaty wynagrodzenia, to późniejsze udostępnienie tego utworu w formacie cyfrowym na dedykowanych terminalach rodzi obowiązek zapłaty odpowiedniego wynagrodzenia.

Wstępne konkluzje ...

- Orzeczenie VOB
 - dopuszczalny e-lending książek z legalnego źródła w modelu SDL
- Orzeczenie Darmstadt
 - prawo do digitalizacji (części) zbiorów na potrzeby udostępniania ich za pośrednictwem dedykowanych terminali

Wstępne konkluzje ...

- Orzeczenie VOB
 - dopuszczalny e-lending książek z legalnego źródła w modelu SDL
- Orzeczenie Darmstadt
 - prawo do digitalizacji (części) zbiorów na potrzeby udostępniania ich za pośrednictwem dedykowanych terminali
- Możliwość zapewnienia autonomii bibliotekom w modelu (i)SDL
 - **(independent) Secure Digital Lending**

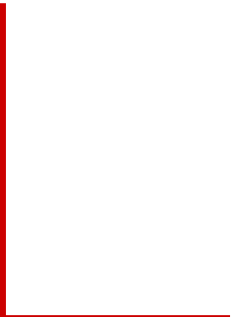
Opinia Adwokata Generalnego w sprawie VOB

37. Wreszcie, po trzecie, powody, które skłaniają mnie do rozstrzygnięcia na rzecz wykładni dyrektywy 2006/115 biorącej pod uwagę postęp techniczny, to względy wskazane przeze mnie w części wprowadzającej niniejszej opinii.

Biblioteki zawsze użyczały książki bez konieczności zwracania się o zezwolenie. Niektóre z nich nawet nie miały potrzeby nabywania swoich egzemplarzy, ponieważ korzystały z systemu egzemplarza obowiązkowego. Znajduje to wytłumaczenie w fakcie, że książka nie jest uważana za zwykły towar i że twórczość literacka nie ma charakteru zwykłej działalności gospodarczej. Znaczenie, jakie mają książki dla zachowania i dostępu do kultury i wiedzy naukowej, zawsze było istotniejsze od samych względów gospodarczych.

**Wyniki badań nad możliwościami
implementacji (i)SDL przez biblioteki
wybranych krajów**

Generalne konkluzje (I)

- żaden z analizowanych krajowych systemów prawnych nie dopuszcza bezpośrednio e-lendingu w modelu (i)SDL.
- żaden z krajowych systemów nie daje bezpośrednich podstaw do digitalizacji książek na potrzeby ich e-lendingu..
- tylko dwa kraje (Ukraina, Wielka Brytania) wyraźnie przewidują możliwość e-lendingu książek przez biblioteki.
- dla 11 krajów (Chorwacja, Czechy, Estonia, Węgry, Łotwa, Litwa, Holandia, Słowacja, Słowenia, Hiszpania, Wielka Brytania) ustaliliśmy, że program PLR może obejmować zarówno książki papierowe, jak i elektroniczne za wynagrodzeniem (lub nie wyklucza wyraźnie książki elektroniczne), a program PLR może obejmować zarówno książki papierowe, jak i elektroniczne (lub nie wyklucza wyraźnie książek elektronicznych)

Generalne konkluzje (I)

- żaden z analizowanych krajowych systemów prawnych nie dopuszcza bezpośrednio e-lendingu w modelu (i)SDL.
- żaden z krajowych systemów nie daje bezpośrednich podstaw do digitalizacji książek na potrzeby ich e-lendingu..
- tylko dwa kraje (Ukraina, Wielka Brytania) wyraźnie przewidują możliwość e-lendingu książek przez biblioteki.
- dla 11 krajów (Chorwacja, Czechy, Estonia, Węgry, Łotwa, Litwa, Holandia, Słowacja, Słowenia, Hiszpania, Wielka Brytania) ustaliliśmy, że program PLR może obejmować zarówno książki papierowe, jak i elektroniczne za wynagrodzeniem (lub nie wyklucza wyraźnie książki elektroniczne), a program PLR może obejmować zarówno książki papierowe, jak i elektroniczne (lub nie wyklucza wyraźnie książek elektronicznych)
- **(i) SDL is a very "limited model" and is still difficult to implement from the perspective of current law.**

General conclusions (II)

- e-wypożyczanie przez biblioteki w modelu (i)SDL jest możliwe tylko na podstawie dynamicznej interpretacji prawa autorskiego w oparciu o podstawowe prawa beneficjentów
- TSUE w sprawie Funke Medien wskazuje zatem, że:
 - *W ramach wyważenia, jakiego sąd krajowy powinien w świetle wszystkich okoliczności konkretnej sprawy dokonać pomiędzy z jednej strony prawami wyłącznymi autora (...), a z drugiej strony prawami użytkowników przedmiotów objętych ochroną, (...), powinien on oprzeć się na wykładni tych przepisów, która, uwzględniając ich brzmienie i zachowując ich skuteczność (effet utile), jest w pełni zgodna z zagwarantowanymi w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej prawami podstawowymi.*
- działalność bibliotek przyczynia się do realizacji m.in. następujących praw człowieka

zawartych w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka:

- Poszanowanie godności człowieka (art. 1)
- Poufność (art. 1, 2, 3, 6)
- Równość szans (art. 2, 7)
- Prywatność (art. 3, 12)
- Wolność myśli (art. 18)
- Wolność wypowiedzi (art. 19)
- Rozwój i godność (art. 22)
- Edukacja (art. 26)
- Życie kulturalne społeczności (art. 27)

Możliwość e-lendingu w modelu (i)SDL w prawie polskim

Założenia do analizy przepisów krajowych

Uwarunkowania prawne e-lendingu w modelu (i)SDL

prawo bibliotek do digitalizować książki

- bezpośrednie prawo do digitalizacji książek lub
- szerokie prawo do reprodukcji lub
- “prawo pomocnicze” (analogia Eugen Ulmer)

prawa bibliotek do e-wypożyczenia książek

- bezpośrednie prawo do e-lendingu książek lub
- wykładnia pojęcie użyczenia zgodne z VOB

e-PLR

- bezpośredni e-PLR lub
- szerokie rozumienie PLR

Warunek pierwszy: Ocena możliwości digitalizacji książek przez biblioteki w celu e-lendingu.

Art. 28

1.(...) biblioteki, (...) mogą:

2) **zwielokrotniać** utwory znajdujące się we własnych zbiorach w celu **uzupełnienia, zachowania** lub **ochrony** tych zbiorów,

- jeżeli czynności te nie są dokonywane w celu osiągnięcia bezpośredniej lub pośredniej korzyści majątkowej.

Warunek pierwszy: Ocena możliwości digitalizacji książek przez biblioteki w celu e-lendingu.

Art. 28

1.(...) biblioteki, (...) mogą:

2) **zwielokrotniać** utwory znajdujące się we własnych zbiorach w celu **uzupełnienia, zachowania lub ochrony** tych zbiorów,

- jeżeli czynności te nie są dokonywane w celu osiągnięcia bezpośredniej lub pośredniej korzyści majątkowej.

zwielokrotnienie w postaci digitalizacji może dotyczyć całego własnego zbioru, jeżeli jest dokonywane w celu jego „zachowania” lub „ochrony” (lecz **nie w celu udostępniania**, o którym mowa w [art. 28 ust. 1 pkt 3 pr. aut.](#)

A. Nowicka [w:] *Komentarz do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych [w:] Ustawy autorskie. Komentarze. Tom I*, red. R. Markiewicz, Warszawa 2021, art. 28.

Warunek pierwszy: Ocena możliwości digitalizacji książek przez biblioteki w celu e-lendingu.

Art. 28

1.(...) biblioteki, (...) mogą:

2) **zwielokrotniać** utwory znajdujące się we własnych zbiorach w celu **uzupełnienia, zachowania lub ochrony** tych zbiorów,

- jeżeli czynności te nie są dokonywane w celu osiągnięcia bezpośredniej lub pośredniej korzyści majątkowej.

2. Zwielokrotnianie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, **nie może prowadzić** do zwiększenia liczby egzemplarzy utworów i powiększenia zbiorów, odpowiednio **użyczanych i udostępnianych** na podstawie ust. 1 pkt 1 i 3.

Warunek pierwszy: Ocena możliwości digitalizacji książek przez biblioteki w celu e-lendingu.

	PL
The legal provisions explicitly provide a legal basis for digitisation that is applicable to (i)SDL.	
The legal provisions explicitly provide a legal basis for reproduction by libraries which is technology neutral and may include digitisation that is applicable to (i)SDL.	
The possibility of interpreting the legal basis for digitisation for the purposes of (i)SDL – the doctrine of ancillary right.	
Lack of technological neutrality of the right of reproduction by libraries (NTN), specified purpose of reproduction by libraries (SP), prohibition of lending copies of books reproduced by libraries (LP), other (O).	
The lack of possibility to digitise paper books is explicitly indicated.	

Drugi warunek: Ocena możliwości e-lendingu przez biblioteki

Art. 28

1. (...) biblioteki (...) mogą:

1) **użyczać**, w zakresie swoich zadań statutowych, **egzemplarze utworów rozpowszechnionych**,

Drugi warunek: Ocena możliwości e-lendingu przez biblioteki

Art. 28

1. (...) biblioteki (...) mogą:

1) **użyczać**, w zakresie swoich zadań statutowych, **egzemplarze utworów rozpowszechnionych**,

stanowisko TSUE może zostać zastosowane także przy wykładni użyczenia w rozumieniu art. 28 ust. 1 pkt 1 pr. aut., jednak tylko w odniesieniu do wąsko ujętego stanu faktycznego, takiego jak rozpatrywany w sprawie C-174/15, Vereniging Openbare Bibliotheken (użyczenie książek elektronicznych według modelu one copy one user)

A. Nowicka [w:] Komentarz do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych [w:] Ustawy autorskie. Komentarze. Tom I, red. R. Markiewicz, Warszawa 2021, art. 28.

Drugi warunek: Ocena możliwości e-lendingu przez biblioteki

	PL
The legal provisions explicitly provide a legal basis for e-lending that is applicable to (i)SDL.	
The possibility of interpreting lending as including e-lending in accordance with the VOB ruling.	
No possibility of interpreting lending as including e-lending in accordance with the VOB ruling, e.g., due to a directly expressed link between lending and tangible copies or due to another restriction (O).	
An explicit ban on e-lending on the basis of exceptions or no exception for lending (NLE).	

Warunek trzeci: Ocena przepisów PLR

Art. 28

*4. Z tytułu użyczenia **egzemplarzy utworów** wyrażonych słowem, powstałych lub **opublikowanych w języku polskim w formie drukowanej**, przez biblioteki publiczne w rozumieniu ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz.U. z 2019 r. poz. 1479 oraz z 2022 r. poz. 1700), zwane dalej "bibliotekami publicznymi", przysługuje wynagrodzenie określone i wypłacane na zasadach określonych w oddziale 4.*

Warunek trzeci: Ocena przepisów PLR

ROZPORZĄDZENIE MKiDN W SPRAWIE PROCEDURY PODZIAŁU I WYPŁATY WYNAGRODZENIA ZA UŻYCZANIE (...) z dnia 2 listopada 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1924)

- § 1 Rozporządzenie określa:
 - 1) procedurę podziału i wypłaty wynagrodzenia za użyczenie przez biblioteki publiczne **egzemplarzy utworów wyrażonych słowem, powstałych lub opublikowanych w języku polskim w formie drukowanej**, zwanego dalej „wynagrodzeniem za użyczenie”;
 - 2) wykaz bibliotek publicznych obowiązanych do przekazywania informacji dotyczących **użyczeń egzemplarzy utworów wyrażonych słowem, powstałych lub opublikowanych w języku polskim w formie drukowanej**, zwanych dalej „utworami wyrażonymi słowem”, w danym roku kalendarzowym, w celu ustalenia podstawy do obliczenia wartości wynagrodzenia za użyczenie;
- § 4 Informacje przekazywane przez biblioteki, o których mowa w § 3, obejmują:
 - 1) **liczbę wszystkich użyczeń egzemplarzy utworów wyrażonych słowem** w danym roku kalendarzowym;
 - 2) **wykaz utworów wyrażonych słowem, których egzemplarze były użyczone** w danym roku kalendarzowym, (...)

f) **liczby użyczeń egzemplarzy** w danym roku kalendarzowym.

Warunek trzeci: Ocena przepisów PLR

ROZPORZĄDZENIE MKiDN W SPRAWIE PROCEDURY PODZIAŁU I WYPŁATY WYNAGRODZENIA ZA UŻYCZANIE (...) z dnia 2 listopada 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1924)

- § 1 Rozporządzenie określa:
 - 1) procedurę podziału i wypłaty wynagrodzenia za użyczenie przez biblioteki publiczne **egzemplarzy utworów wyrażonych słowem, powstałych lub opublikowanych w języku polskim w formie drukowanej**, zwanego dalej „wynagrodzeniem za użyczenie”;
 - 2) wykaz bibliotek publicznych obowiązanych do przekazywania informacji dotyczących **użyczeń egzemplarzy utworów wyrażonych słowem, powstałych lub opublikowanych w języku polskim w formie drukowanej**, zwanych dalej „utworami wyrażonymi słowem”, w danym roku kalendarzowym, w celu ustalenia podstawy do obliczenia wartości wynagrodzenia za użyczenie;
- § 4 Informacje przekazywane przez biblioteki, o których mowa w § 3, obejmują:
 - 1) **liczbę wszystkich użyczeń egzemplarzy utworów wyrażonych słowem** w danym roku kalendarzowym;
 - 2) **wykaz utworów wyrażonych słowem, których egzemplarze były użyczone** w danym roku kalendarzowym, (...)

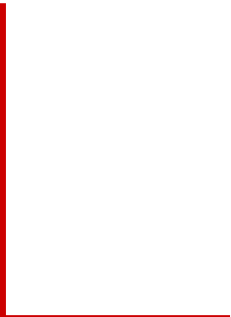
f) **liczby użyczeń egzemplarzy** w danym roku kalendarzowym.

Warunek trzeci: Ocena przepisów PLR

	PL
The PLR regulations can cover both paper and electronic books to be remunerated (or do not exclude e-books explicitly), <u>and</u> the PLR scheme can cover both paper and electronic books (or does not exclude e-books explicitly).	
The PLR regulations can cover both paper and electronic books to be remunerated (or do not exclude e-books explicitly), <u>but</u> the PLR scheme covers only remuneration for the lending of paper books.	
The PLR regulations cover only paper books to be remunerated, or/and the PLR scheme covers only paper books.	
No PLR regulation.	

**Publikowania okładek
książek/spisów treści na stronach
WWW bibliotek i w mediach
społecznościowych;**

Biblioteka Narodowa - prawo autorskie

BIBLIOTEKA
NARODOWA

EN

BIBLIOTEKA NARODOWA / DLA BIBLIOTEKARZY / PORADNIA BIBLIOTEKI NARODOWEJ / PRAWO AUTORSKIE

COVID-19

FORMULARZ K-03

PRAWO AUTORSKIE

DESKRYPTORY BN

UKD

ZAKUP NOWOŚCI WYDAWNICZYCH

Prawo autorskie

**Czy bibliotekarz opracowujący nowości wydawnicze
może do rekordu w katalogu on-line dołączyć plik z
okładką książki?**

Biblioteka Narodowa

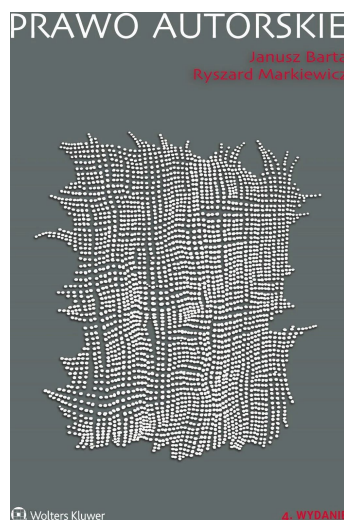

Biblioteka Narodowa - prawo autorskie

- “Nie. Kwestia możliwości udostępnienia zdjęć okładek i grzbietów książek na ogólnodostępnych stronach internetowych, w tym portalach społecznościowych nie została do tej pory rozstrzygnięta na gruncie obowiązujących przepisów z zakresu prawa autorskiego.”
 - Brak polskiego orzecznictwa w tym zakresie
 - Doktryna:
 - art. 28 pr. autorskiego “(...) nie stanowi podstawy wykorzystywania np. twórczych okładek książek, spisów treści utworów w katalogach bibliotecznych” (S. Stanisławska-Kloc [w:] Prawo autorskie i prawa pokrewne. Komentarz, red. D. Flisak, Warszawa 2015, art. 28)

Biblioteka Narodowa - prawo autorskie

1. “Możliwość udostępnienia zdjęć jest uzależniona przede wszystkim od tego, czy dana okładka może być objęta ochroną prawa autorskiego, tj. czy stanowi przejaw działalności twórczej o indywidualnym charakterze, ponadto czy autorskie prawa majątkowe nie wygasły na skutek upływu czasu.”
 - a. ochronie podlegają tylko utwory
 - b. ochrona prawa autorskiego ma charakter czasowy

Projekt okładki
Wojciech Kwiecień-Janikowski,
Przemek Dębowski

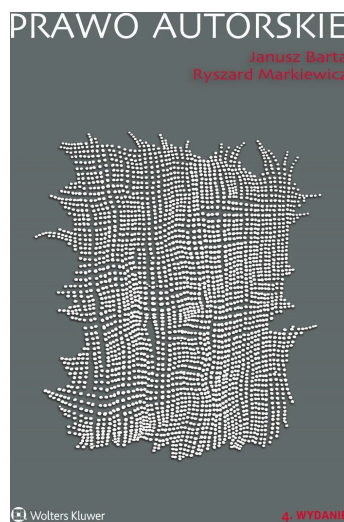
Projekt graficzny okładki
Judyta Paap
Grafika: Judyta Paap inspirowana
rysunkiem Stefana Paap

Biblioteka Narodowa - prawo autorskie

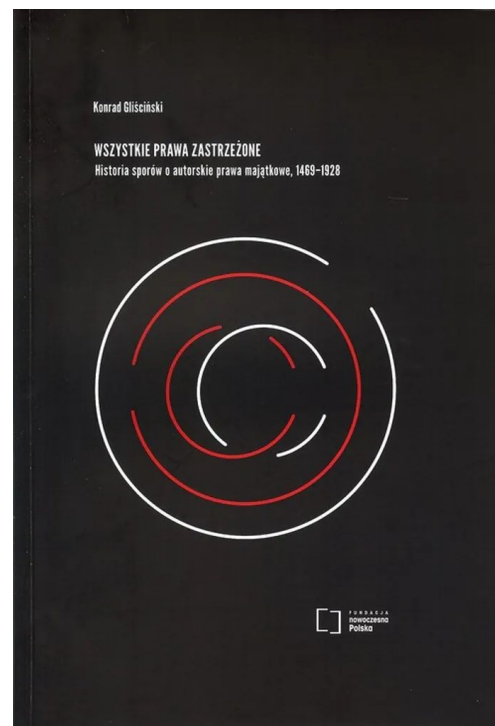
1. “Możliwość udostępnienia zdjęć jest uzależniona przede wszystkim od tego, czy dana okładka może być objęta ochroną prawa autorskiego, tj. czy stanowi przejaw działalności twórczej o indywidualnym charakterze, ponadto czy autorskie prawa majątkowe nie wygasły na skutek upływu czasu.”
 - a. ochronie podlegają tylko utwory
 - b. ochrona prawa autorskiego ma charakter czasowy

Projekt okładki
Wojciech Kwiecień-Janikowski,
Przemek Dębowski

Projekt graficzny okładki
Judyta Paap
Grafika: Judyta Paap inspirowana
rysunkiem Stefana Paap

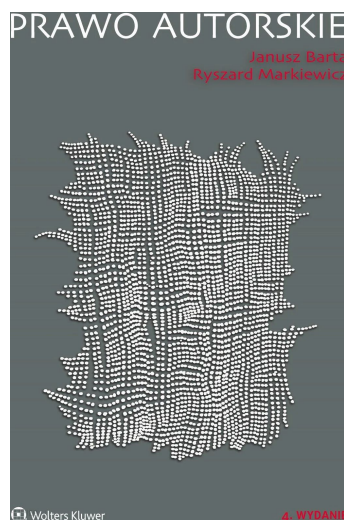
Projekt graficzny
Jakub Waluchowski

Biblioteka Narodowa - prawo autorskie

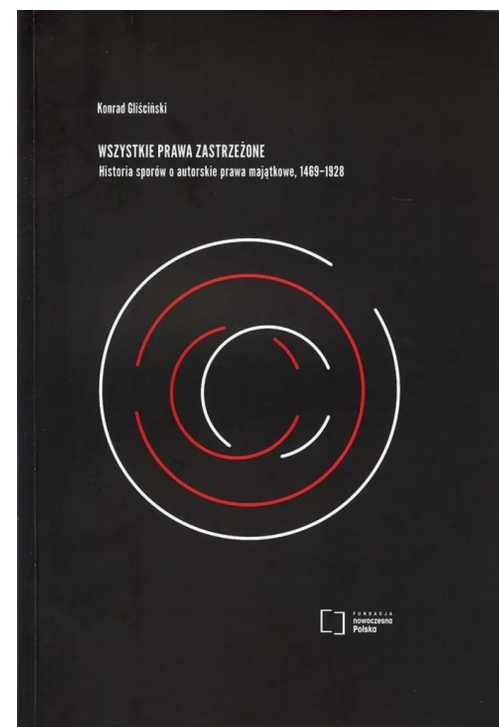
1. “Możliwość udostępnienia zdjęć jest uzależniona przede wszystkim od tego, czy dana okładka może być objęta ochroną prawa autorskiego, tj. czy stanowi przejaw działalności twórczej o indywidualnym charakterze, ponadto czy autorskie prawa majątkowe nie wygasły na skutek upływu czasu.”
 - a. ochronie podlegają tylko utwory
 - b. ochrona prawa autorskiego ma charakter czasowy

Projekt okładki
Wojciech Kwiecień-Janikowski,
Przemek Dębowski

Projekt graficzny okładki
Judyta Paap
Grafika: Judyta Paap inspirowana
rysunkiem Stefana Paap

Projekt graficzny
Jakub Waluchowski
Licencja CC BY-SA 3.0.

KSIĄŻKA

Prawo autorskie / redaktor Janusz Barta ; autorzy Janusz Barta [i 18 pozostałych].

Barta, Janusz (1947-2021); Wydawnictwo C.H. Beck; Instytut Nauk Prawnych (Polska Akademia Nauk)

Warszawa : C. H. Beck : Instytut Nauk Prawnych PAN; 2017

 Dostępny w WYDZIAŁOWA BIBLIOTEKA PRAWNICZA WBP - Sekcja PWI (iw-13950 Aut.) i inne lokalizacje >

 Dostępny online >

Wersja cyfrowa

Dostępny pełny tekst

Zobacz w:

 SIP Legalis

Dostęp dla autoryzowanych użytkowników

Znajdź

Zaloguj się, aby złożyć zamówienie. Zaloguj się

LOKALIZACJE

KSIĄŻKA

The institutional framework of European private law / edited by Fabrizio Cafaggi.

Cafaggi; Academy of European Law Content Provider; Cafaggi, Fabrizio Contributor

Oxford : Oxford University Press; 2006

[Dostępny online >](#)

Wersja cyfrowa

Dostępny pełny tekst

Oxford Scholarship Online Complete

Oxford Scholarship - Oxford University Press: Law

University Press Scholarship Online Complete

**Czy w katalogu online mogą być
prezentowane spisy treści w formie
skanów lub w wersji elektronicznej,
tj. przepisane z treści publikacji albo
pobrane z ogólnodostępnych źródeł
internetowych, np. stron www
wydawnictw?**

Biblioteka Narodowa

Biblioteka Narodowa - prawo autorskie

- “Nie. Bibliotekom co do zasady nie przysługują autorskie prawa majątkowe do utworów ustalonych w materiałach bibliotecznych należących do zbiorów tych instytucji kultury. Utwory te nie są zazwyczaj przedmiotem umów licencyjnych zawieranych przez biblioteki. Biblioteki nie mają też ustawowego tytułu prawnego do udostępniania utworów chronionych, utrwalonych w materiałach bibliotecznych, w publicznie dostępnych zasobach sieciowych, w tym w swoim katalogach on-line. Zgodnie z art. 28 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych biblioteki mogą jedynie używać materiały obejmujące chronione utwory (tzn. zezwalać użytkownikom na korzystanie z ich materialnych nośników), zwielokrotniać takie utwory w określonych celach oraz udostępniać je – lecz nie publicznie, a tylko za pośrednictwem urzędzeń, które znajdują się na terenie samych bibliotek.”
 - Spisy treści jako utwory lub bazy danych

Kiedy można?

Podstawy prawne (m.in.) i czyszczenie praw

- licencje *creatives commons*
 - <https://creativecommons.pl/pl/>
- licencja (zgoda) dorozumiana/bezpośrednia
 - np. co do materiałów prasowych → raczej dla prasy
 - w dowolnej formie (np. dokumentowej)
 - przez podmiot uprawniony (łańcuch tytułów)
 - pola eksploatacji
- utwory w domenie publicznej
- utwory wyłączone spod ochrony (art 4 pr. aut.)
 - akty normatywne lub ich urzędowe projekty;
 - urzędowe dokumenty, materiały, znaki i symbole;
 - opublikowane opisy patentowe lub ochronne;
 - proste informacje prasowe
- linki ...

Biblioteka Narodowa - prawo autorskie

- “Okoliczność, że wydawca danej publikacji zamieścił spis treści w publicznie dostępnej lokalizacji sieciowej, np. na swojej stronie internetowej, nie powoduje, że takie korzystanie z powyższego materiału jest dozwolone innym osobom.”
 - nie można ściągnąć i ponownie umieścić na stronie biblioteki ale...

Linkowanie

Miejsce udostępnienia linku	Charakter pierwotnego udostępnienia			Zarobkowy cel linkowania	Wiedza użytkownika na temat braku zgody podmiotu na pierwotne udostępnienie	Czy w konsekwencji dochodzi do PPU i potencjalnego naruszenia?
	Czy była zgoda uprawnionego?	Czy istniały ograniczenia w dostępie do utworu?	Czy uprawniony stosował lub zlecał użycie środków chroniących przed linkowaniem?			
Strona "zamknięta" (niepubliczna)					NIE Brak przesłanki publiczności	
Strona ogólnodostępna	TAK	NIE	NIE		NIE Brak nowej publiczności i nowej technologii C-466/12, pkt. 26, C-160/15, pkt. 42	
		TAK, link obchodzi ograniczenia	NIE		TAK Nowa publiczność C-466/12, pkt. 31	
		NIE	TAK, ale nie skuteczne		NIE C-392/19, pkt 46	
		NIE	Tak, skuteczne		TAK C-392/19, . pkt 46	
	NIE			TAK	obalalne domniemanie posiadanej wiedzy	TAK C-160/15, pkt. 51
				NIE	TAK (np. po notyfikacji)	TAK C-160/15, pkt. 47
				NIE	NIE	NIE C-160/15
		TAK	NIE			TAK Nowa publiczność C-466/12, pkt. 31
		NIE	TAK, ale nie skuteczne			NIE C-392/19, pkt 46
		NIE	TAK, skuteczne			TAK C-392/19, . pkt 46

Linki - WYROK TSUE z dnia 9 marca 2021 r. C-392/19

- Witryna internetowa DDB zawiera linki do treści cyfrowych przechowywanych na portalach internetowych uczestniczących w niej instytucji. DDB, jako „witryna cyfrowa”, przechowuje jednak jedynie miniatury (thumbnails), czyli wersje obrazów, których rozmiar jest zmniejszony w stosunku do rozmiaru oryginalnego przedmiotu. Gdy użytkownik kliknie jedną z tych miniatur, zostaje przekierowany na stronę dotyczącą danego przedmiotu w witrynie internetowej DDB, która zawiera powiększoną wersję danej miniatury w rozdzielczości 440 x 330 pikseli. Po kliknięciu tej powiększonej miniatury lub skorzystaniu z funkcji „lupy” użytkownik może zobaczyć jeszcze bardziej powiększoną wersję tej miniatury, w rozdzielczości maksymalnej 800 x 600 pikseli, w warstwie zakrywającej treść strony (lightbox). Ponadto przycisk „Pokaż przedmiot w witrynie macierzystej” zawiera bezpośredni link do witryny internetowej instytucji, z której pochodzi dany przedmiot, stanowiący przekierowanie albo do strony głównej tej instytucji, albo do strony zawierającej dany przedmiot (pkt. 10)
- W rezultacie w sytuacji gdy autor zezwala z wyprzedzeniem w sposób wyraźny i bezwarunkowy na publikację swoich artykułów w serwisie internetowym wydawcy prasy, **bez zastosowania dodatkowo środków technologicznych ograniczających dostęp do tych utworów za pośrednictwem innych serwisów internetowych, można uznać w istocie, że autor ten zezwolił na udostępnienie tych utworów ogółowi internautów** (pkt. 38)
- W konsekwencji w sytuacji **gdy podmiot praw autorskich zastosował lub zlecił swoim licencjobiorcom ograniczenia zabezpieczające przed framingiem w celu ograniczenia dostępu do swoich utworów z witryn internetowych innych niż witryny jego licencjobiorców,** pierwsze podanie do publicznej wiadomości w pierwotnej witrynie internetowej i wtórne podanie do wiadomości z wykorzystaniem techniki framingu stanowią odrębne akty publicznego udostępnienia, a w związku z tym **każdy z nich powinien uzyskać zezwolenie danych podmiotów praw autorskich** (pkt. 43)

**Czy biblioteka może na Facebooku umieszczać posty
ze zdjęciami nowości wydawniczych, okładek i
grzbietów książek jakie posiada w swojej ofercie?**

Biblioteka Narodowa

Post w mediach społecznościowych

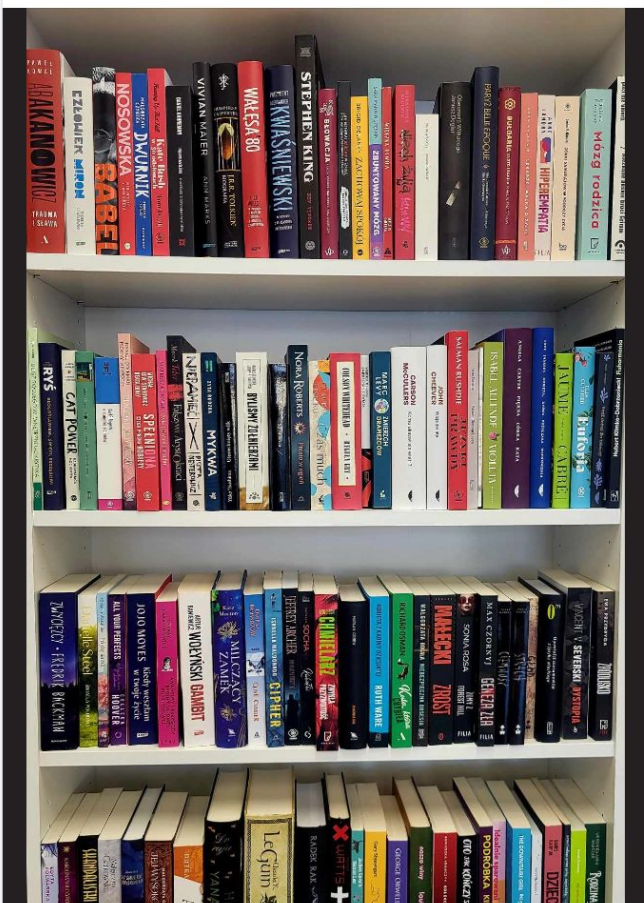

Biblioteka Wolność

8 listopada o 14:37 · 🌐

Od brzegu do brzegu - regaly wypełnione nowościami polecają się do przeglądania i wypożyczenia wybranych pozycji.

Wpatrzyliście w tym bogactwie nowości coś dla siebie? Dajcie znać w komentarzach 😊

Post w mediach społecznościowych

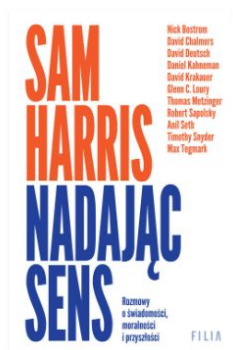
*Wolno przytaczać w utworach stanowiących samoistną całość urywki rozpowszechnionych utworów oraz rozpowszechnione utwory plastyczne, utwory fotograficzne lub drobne utwory w całości, w zakresie uzasadnionym celami cytatu, **takimi jak** wyjaśnianie, polemika, analiza krytyczna lub naukowa, nauczanie lub prawami gatunku twórczości (art 28 pr. aut.)*

„Użytkownik powołujący się na prawo cytatu powinien wykazać, że użył go w sposób uzasadniony treścią własnej wypowiedzi, w której cytat został wykorzystany, w szczególności **w celu zilustrowania wypowiedzi**, obronienia opinii lub umożliwienia konfrontacji intelektualnej między wykorzystanym utworem a wypowiedziami użytkownika korzystającego z cytatu. Proste włączenie cudzego utworu do własnego nie uzasadnia samo w sobie możliwości skorzystania z cudzego utworu w ramach cytatu.”
(Wyrok SN z 9.08.2019 r., II CSK 7/18, LEX nr 2730923)

Recenzje i mini recenzje

Nadając sens. Rozmowy o świadomości, moralności i przyszłości

Recenzja 10 października 2023

Nadając sens. Rozmowy o świadomości, moralności i przyszłości

Autor: Sam Harris

FILIA, 2023

ISBN: 978-83-8357-044-0

Minirecenzja:
Zmienić świat

Książka na medal

Autor książki *Nadając sens* jest znanym amerykańskim pisarzem, neurobiologiem, prowadzącym od 8 lat własny podcast, w którym rozmawia z przedstawicielami różnych dyscyplin nauki. Podstawowym tematem powracającym w audycjach jest tworzenie wspólnego, lepszego świata dla ludzi niezależnie od ich rasy, płci, pochodzenia oraz statusu materialnego. Książka jest zbiorem rozmów z 11 gości Harris'a i dotyczy różnych aspektów zmieniającego się świata: przemocy, działania sztucznej inteligencji, podejmowania świadomych decyzji czy moralności. Odwołując się do własnych doświadczeń i zainteresowań, rozmówcy Harris'a próbują nadawać sens otaczającemu im światu i budować lepsze jutro. Każdy czytelnik jest w stanie wyciągnąć z tej książki mnóstwo wartościowych treści.

(...) można rozważyć dopuszczalność wykorzystania okładek w portalu internetowym biblioteki, w zakładce „nowości” w związku z recenzją, omówieniem nowych pozycji, na podstawie art. 29

(S. Stanisławska-Kloc [w:] *Prawo autorskie i prawa pokrewne. Komentarz*, red. D. Flisak, Warszawa 2015, art. 28.)

Posty w mediach społecznościowych

Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie utworzył(a) wydarzenie.
19 października · 🌐

Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie

INSTITUCJA KULTURY WSPÓLNOTNA MAŁOPOLSKIEGO

MAŁOPOLSKA

**SPOTKANIE
AUTORSKIE
JANUSZA MIKI**

poświęcone jego najnowszym książkom
„Krowodrza subiektywnie. Nie tylko futbol.
Zawodowcy, amatorzy, kibice”
oraz kryminałowi „Szkielet”

poniedziałek, 23 października 2023 r.
godz. 17:00

Arteteka WBP w Krakowie,
ul. Rajska 12, wejście od ul. Szujskiego

PON., 23 PAŹ

Czytelnia Małopolska: spotkanie z Januszem Miką
Kraków
Wojtek i Jan

☆ Zainteresowany(a)

👍 2

Posty w mediach społecznościowych

Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie utworzył(a) wydarzenie.
19 października · 🌐

z cyklu
CZYTELNIA MAŁOPOLSKA
Kiedy odrzucone ludzkie kości przewożą nas w czasie,
zaczyna się smiertelna gra

SZKIELET
Janusz Miki

OFICYNKA

Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie
BIBLIOTEKA KULTURY WSPÓLNOTNA MAŁOPOLSKIEGO
MAŁOPOLSKA

SPOTKANIE AUTORSKIE JANUSZA MIKI
poświęcone jego najnowszej książkom
„Krowodrza subiektywnie. Nie tylko futbol. Zawodowcy, amatorzy, kibice”
oraz kryminalowi „Szkielet”

poniedziałek, 23 października 2023 r.
godz. 17:00

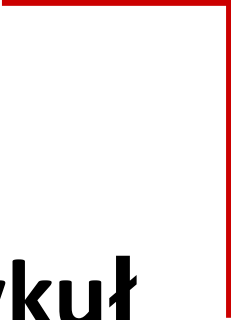
Arteteka WBP w Krakowie,
ul. Rajska 12, wejście od ul. Szujskiego

PON., 23 PAŹ
Czytelnia Małopolska: spotkanie z Januszem Miką
Kraków
Wojtek i Jan

☆ Zainteresowany(a)

2

- **(przed)** *Wolno korzystać z utworów w celu reklamy publicznie dostępnej wystawy lub publicznej sprzedaży utworów, w zakresie uzasadnionym promocją tej wystawy lub sprzedaży, z wyłączeniem innego handlowego wykorzystania (art. 33(3) ust. 1 pr. aut.)*
- **(po)** *Wolno w sprawozdaniach o aktualnych wydarzeniach przytaczać utwory udostępniane podczas tych wydarzeń, jednakże w granicach uzasadnionych celem informacji (art. 26 pr. aut.)*

**Czy jeśli biblioteka zeskanuje artykuł
lub fragment książki (artykułu) i
wyśle skany do tego czytelnika to
będzie to naruszenie praw
autorskich?**

Biblioteka Narodowa

Biblioteka Narodowa - prawo autorskie

- “Tak. Realizacja takich czynności przez bibliotekę mogłaby stanowić naruszenie autorskich praw majątkowych.”
- dlaczego?:
 - zwielokrotnianie stanowi odrębne pole eksploatacji → potrzeba albo zgoda (umowa) albo dozwolony użytek
 - “Niestety na gruncie tych unormowań nie ma obecnie możliwości wykonywania przez biblioteki kopii fragmentów chronionych materiałów bibliotecznych na wniosek czytelników.”
 - “Podstawa taka istniała w poprzednim stanie prawnym w postaci art. 30 ustawy autorskiej, który zezwalał ośrodkom informacji lub dokumentacji – przez co rozumiano m.in. biblioteki – sporządzać i rozpowszechniać pojedyncze egzemplarze, nie większych niż jeden arkusz wydawniczy, fragmentów opublikowanych utworów. Jednak przepis ten został uchylony w 2015 r.”
 - “Obecnie uprawnienie biblioteki do zwielokrotniania chronionych utworów ogranicza się do przesłanek przewidzianych w art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy autorskiej, który stanowi, że biblioteki mogą zwielokrotniać utwory znajdujące się we własnych zbiorach w celu uzupełnienia, zachowania lub ochrony tych zbiorów. Zwielokrotnienie fragmentu utworu przez bibliotekę w celu realizacji zamówienia czytelnika nie mieści się w zakresie normowania tego przepisu, toteż mogłoby zostać uznane za naruszenie autorskich praw majątkowych.”

Biblioteka Narodowa - prawo autorskie

- “Tak. Realizacja takich czynności przez bibliotekę mogłaby stanowić naruszenie autorskich praw majątkowych.”
- dlaczego?:
 - “Należy jednak pamiętać, że powyższe przepisy regulują dopuszczalność czynności zwielokrotnienia utworu chronionego w kontekście podejmowania jej przez bibliotekę, nie zaś samego czytelnika. Zgodnie zaś z art. 23 ust. 1 ustawy autorskiej, bez zezwolenia twórcy wolno nieodpłatnie korzystać z już rozpowszechnionego utworu w zakresie własnego użytku osobistego. W ramach dozwolonego użytku osobistego dopuszczalne jest zwielokrotnianie utworów, przy czym spod zakresu tego użytku nie są wyłączone utwory, których egzemplarze należą do zbiorów bibliotek. **W konsekwencji należy uznać, że czytelnik biblioteki jest uprawniony do samodzielnego zwielokrotnienia fragmentów a nawet całości chronionego materiału bibliotecznego – np. poprzez sfotografowanie interesujących go stron – w ramach licencji ustawowej przewidzianej w powyższym przepisie.** Jest to zwielokrotnienie realizowane przez samego czytelnika, który w konsekwencji sam ponosi odpowiedzialność za zgodność z prawem tej czynności. Zatem o ile biblioteka nie może dokonywać czynności zwielokrotnienia chronionych zbiorów w celu przekazania kopii czytelnikowi, czynność taką może – w granicach dozwolonego użytku osobistego – podjąć sam czytelnik, o czym warto pamiętać w kontekście tego rodzaju wniosków, które byłyby składane przez czytelników po przywróceniu pełnej dostępności bibliotek.”

Czy mogę skserować całą książkę na swój użytek osobisty?

**Możesz
zeskanować całą
książkę.**

Zgodnie z art. 23 prawa autorskiego wolno korzystać z już rozpowszechnionego utworu w zakresie własnego użytku osobistego, bez konieczności pytania o zgodę ani zapłaty wynagrodzenia.

więcej na www.conasuwiera.pl/kserowanie

Organizatorzy:
bibliosfera.net
CENTRUM
CYFROWE
(wpisane w Sądzie Rejonowym dla M. St. w Warszawie, KRS 0000262222)

Plakat dostępny na licencji Creative Commons Uznanie Autorstwa

**Możesz
skserować całą
książkę.**

Zgodnie z art. 23 prawa autorskiego wolno korzystać z już rozpowszechnionego utworu w zakresie własnego użytku osobistego, bez konieczności pytania o zgodę ani zapłaty wynagrodzenia.

więcej na www.conasuwiera.pl/kserowanie

Organizatorzy:
bibliosfera.net
CENTRUM
CYFROWE
(wpisane w Sądzie Rejonowym dla M. St. w Warszawie, KRS 0000262222)

Plakat dostępny na licencji Creative Commons Uznanie Autorstwa

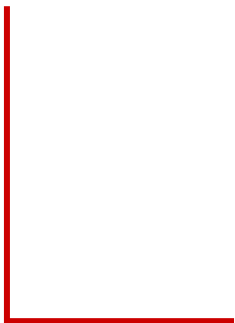
Kserowanie utworów dla użytkowników

- Biblioteki mogą świadczyć m.in. **usługi reprograficzne** i pobierać za nie opłaty (art 14 ust. 2 pkt. 1 ust. o bibliotekach)
 - wysokość opłat nie może przekraczać kosztów wykonania usługi;
 - nie jest to działalność gospodarcza w rozumieniu art. 20(1) pr. aut., nie ma więc obowiązku ponoszenia przez biblioteki opłaty reprograficznej na rzecz OZZ (tak: S. Stanisławska-Kloc [w:] Prawo autorskie i prawa pokrewne. Komentarz, red. D. Flisak, Warszawa 2015, art. 28)
- “Na tle art. 23 PrAut należy przyjąć, że **dopuszczalne jest zlecenie wykonania kopii utworów dla celów użytku osobistego** wyspecjalizowanym podmiotom. Dokonanie zwielokrotnienia będzie traktowane jako czynność umożliwiająca eksploatację utworu w ramach dozwolonego użytku prywatnego. W praktyce dotyczy to głównie usług kserograficznych, lecz nie sposób zapominać o możliwości elektronicznej archiwizacji danych. O możliwości korzystania z umiejętności osób innych niż beneficjent dozwolonego użytku prywatnego świadczy zastrzeżenie, że opłaty z tytułu dysponowania urządzeniami reprograficznymi są pobierane od podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie zwielokrotniania utworów dla własnego użytku osobistego osób trzecich” (Art. 23 PrAut red. Ferenc-Szydełko 2021, wyd. 4/Gienas)

Kserowanie utworów dla użytkowników

- Brak podstaw do wprowadzania ograniczeń ilościowych, procentowych dotyczącego kserowania przez użytkowników utworów w ramach dozwolonego użytku osobistego
- Wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów dnia 9 grudnia 2011 r., [XVII Amc 113/11](#):
 - *Sąd uznał, że kwestionowana przez powoda klauzula o treści W przypadku dokumentów chronionych prawem autorskim, zgodnie z Ustawą z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych, Miejska Biblioteka Publiczna może wykonywać **reprodukcje lub reprodukcje cyfrowe** o objętości nie przekraczającej 1 arkusza wydawniczego (ok. 22 stron).” stanowi niedozwolone postanowienie umowne w rozumieniu art. 385 1 § 1 k.c. bowiem kształtuje prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Przedmiotowe postanowienie spełnia przy tym przesłanki klauzuli abuzywnej określonej w art. 385 3 pkt 8, 9 i 11 k.c.*
 - *Sąd nie dopatrzył się jakichkolwiek podstaw by pozwana, jako Miejska Bibliotek Publiczna, była uprawniona do określenia limitu w zakresie kopiowanych zbiorów. W ocenie Sądu, kserowanie zbiorów bez ograniczenia maksymalnej liczby stron jest prawnie dopuszczalne. Zgodnie z treścią art. 23 ust. 1 wyżej powołanej ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych bez zezwolenia twórcy wolno nieodpłatnie korzystać z już rozpowszechnionego utworu w zakresie własnego użytku osobistego. **Ustawodawca dopuścił zatem w ramach własnego użytku możliwość kserowania zbiorów bibliotecznych nie określając w tym zakresie żadnych ograniczeń, co do ich objętości.** Pozwana nie wskazała przy tym żadnego uzasadnienia do takiego ograniczenia. Za sprzeczne z dobrymi obyczajami oraz godzące w interesy konsumentów (czytelników) należy zatem uznać zastrzeżenie przez pozwaną w przedmiotowej klauzuli ograniczenia w zakresie objętości kopiowanych dokumentów.*

Interpretacja

Interpretacja

- *Dozwolony użytek nie może naruszać normalnego korzystania z utworu lub godzić w słusze interesy twórcy (art. 35 pr. aut.)*
 - tzw. test trójstopniowy
 - “wątpliwości na korzyść uprawnionego” → zawężająca interpretacja przepisów o dozwolonym użytku

Interpretacja

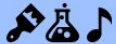

- *Dozwolony użytek nie może naruszać normalnego korzystania z utworu lub godzić w słuszne interesy twórcy (art. 35 pr. aut.)*
 - tzw. test trójstopniowy
 - “wątpliwości na korzyść uprawnionego” → zawężająca interpretacja przepisów o dozwolonym użytku

VS

30 BASIC HUMAN RIGHTS

[Universal Declaration of Human Rights]

#ProtectHumanRights #FightForFreedom #UDHR

 <p>#1. All human beings are born free & equal.</p>	 <p>#2. All are entitled to their rights & freedoms without discrimination.</p>	 <p>#3. The right to life, liberty & security of person.</p>	 <p>#4. No one shall be held in slavery or servitude.</p>	 <p>#5. No one shall be subjected to torture or inhumane cruelty.</p>	 <p>#16. When at full age, the right to marriage & to found a family.</p>	 <p>#17. The right to own & to not be deprived of one's property.</p>	 <p>#18. The freedom of thought, conscience & religion.</p>	 <p>#19. The freedom of opinion & expression.</p>	 <p>#20. The freedom of peaceful assembly & association.</p>
 <p>#6. The right to be recognized as a person before the law.</p>	 <p>#7. All are entitled to equal protection of the law.</p>	 <p>#8. The right to treated fair by constitution and by law.</p>	 <p>#9. No subjection to arbitrary arrest, unfair detention or exile.</p>	 <p>#10. All are entitled in full equality in a fair trial & public hearing.</p>	 <p>#21. The right to take part in the government (democracy, voting).</p>	 <p>#22. The right to social security.</p>	 <p>#23. The right to work & social protection.</p>	 <p>#24. The right to rest & leisure (reasonable work hours, holidays).</p>	 <p>#25. The right to social service & standard of living.</p>
 <p>#11. Innocent until proven guilty in a fair public trial & defence.</p>	 <p>#12. The right to privacy & protection against interference.</p>	 <p>#13. The freedom of movement and residence.</p>	 <p>#14. The right to seek & enjoy asylum from persecution.</p>	 <p>#15. The right to a nationality & the freedom to change it.</p>	 <p>#26. The right to an education.</p>	 <p>#27. The right to enjoy the cultural life of the community.</p>	 <p>#28. All rights & freedoms are recognized worldwide.</p>	 <p>#29. Protect rights & freedoms as a duty to the community.</p>	 <p>#30. Human rights can never be taken away.</p>

Interpretacja TSUE

***W ramach wyważenia**, jakiego sąd krajowy powinien w świetle wszystkich okoliczności konkretnej sprawy dokonać pomiędzy z jednej strony **prawami wyłącznymi autora** (...), a z drugiej strony **prawami użytkowników** przedmiotów objętych ochroną (...), powinien on oprzeć się na wykładni tych przepisów, która, uwzględniając ich brzmienie i zachowując ich skuteczność (effet utile), jest w pełni **zgodna z zagwarantowanymi w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej prawami podstawowymi**.*

Ryzyko (prawne) a zasada legalizmu

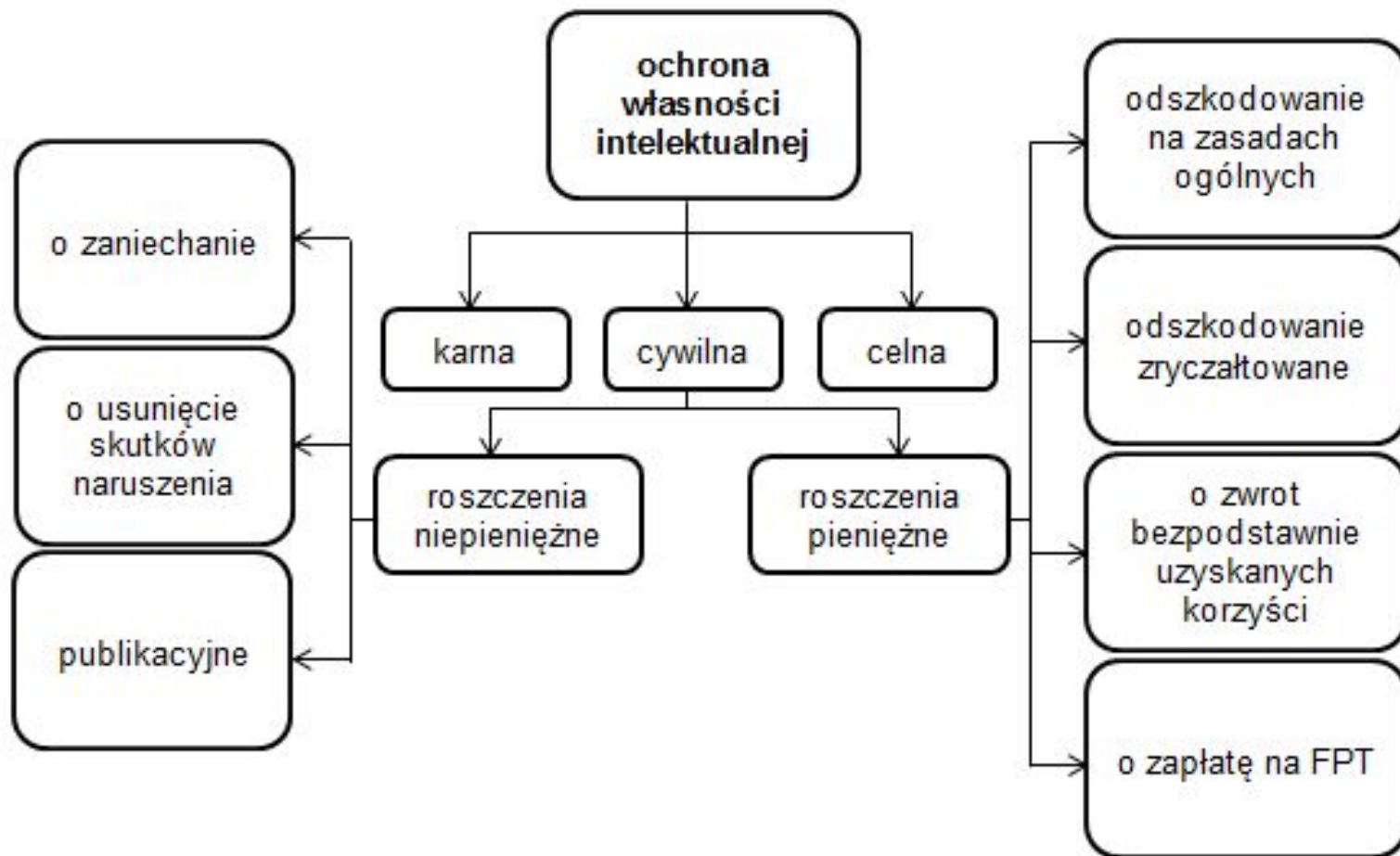
Biblioteka Narodowa - prawo autorskie

1. Dopuszczalność udostępnienia w sieci internetowej, w tym portalach społecznościowych zdjęć okładek książek i grzbietów książek, które są objęte ochroną prawa autorskiego, nie została potwierdzona w orzecznictwie, wobec czego **nie można wykluczyć powstania ewentualnych roszczeń po stronie twórców danego utworu, okładki książki związanych z naruszeniem ich praw autorskich wobec biblioteki udostępniającej zdjęcia**. W konsekwencji należy wskazać, że udostępnienie zdjęć okładek i grzbietów książek, które są objęte ochroną prawa autorskiego, jest związane z ryzykiem naruszenia praw autorskich. Rekomendowane jest udostępnianie zdjęć okładek i grzbietów książek, które nie są objęte ochroną prawa autorskiego ze względu na brak spełnienia kryterium twórczości oraz indywidualności lub z powodu upływu czasu i wygaśnięcia autorskich praw majątkowych do danego utworu. Na gruncie obowiązujących przepisów kwestia ta wymaga każdorazowo oceny, czy dana okładka utworu może zostać udostępniona publicznie przez bibliotekę. **W sytuacji wątpliwej pożądane jest skonsultowanie z prawnikiem dopuszczalności udostępnienia zdjęcia danej okładki w Internecie.**

Biblioteka Narodowa - prawo autorskie

1. Dopuszczalność udostępnienia w sieci internetowej, w tym portalach społecznościowych zdjęć okładek książek i grzbietów książek, które są objęte ochroną prawa autorskiego, nie została potwierdzona w orzecznictwie. **roszczeń po stronie twórców utworów autorskich wobec bibliotek** udostępnienie zdjęć okładek i grzbietów książek, które nie są kryterium twórczości oraz intrygujących, majątkowych do danego utworu. **W sytuacji wątpliwej pożądanym jest każdorazowo oceny, czy dane zdjęcie danej okładki w Internecie**

niezależna od winy -
całość ryzyka za nieumyślne
naruszenie spoczywa na
naruszającym

Nabyta przez Ciebie publikacja jest dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy o przestrzeganie praw, jakie im przysługują. Zawartość publikacji możesz udostępnić nieodpłatnie osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie umieszczaj jej w internecie. Jeśli cytujesz jej fragmenty, to nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. Możesz skopiować część publikacji jedynie na własny użytek.

Szanujmy cudzą własność i prawo. Więcej na www.legalnakultura.pl

© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o. 2017
ISBN 978-83-267-3084-9

Autorzy: Krystyna Bielenica, Maria Bura, Małgorzata Kwil, Bogusława Lankiewicz.

Redaktor serii: Bożena Gepert.

Redakcja merytoryczna: Bożena Gepert, Agnieszka Grzegółka-Maciejewska, Monika Kubik.

Opracowanie redakcyjne: Małgorzata Misiak.

Redakcja językowa: Agnieszka Grzegółka-Maciejewska.

Nadzór artystyczny: Kaia Pichler. **Opieka graficzna:** Anna Wielbut.

Projekt okładki: Logoteka Piotr Rudź. **Projekt graficzny:** Anna Wielbut.

Realizacja projektu graficznego: Małgorzata Koper.

Fotoedycja: Maciej Wróbel.

Ilustracje i zdjęcia na okładce: s. 1/Shutterstock.com; s. 4/Shutterstock.com. **Ilustracje:** Małgorzata Cieślak: s. 10/z. 1, 15/z. 3, 21/z. 2, 28/z. 4; Małgorzata Koper: s. 9/z. 2, 11/z. 4, 13/z. 2, 15/z. 2, 18/z. 1, 28/z. 5, 35/z. 2, 37/z. 6, 38/z. 3, 39/z. 2, 42/ślimak, 43, 55/z. 5, 57/z. 8, 59/z. 6, 61, 71; 74/bez pieniędzy, 75/z. 3, 80, 81/z. 6; Anna Szaniawska: s. 40/z. 4; 52/z. 1; Ewa Wardzyńska: s. 53/z. 4, 57/z. 7, 61/z. 11, 65/z. 4; Anna Wielbut: s. 14/z. 6, 31, 73, 77. **Zdjęcia:** Maciej Wróbel: s. 17, 18, 23, 24, 26/pieniądze; 34/książka; 44/globus; 45/cukier, cukierki, mąka; 52/dzieci i klocki; 53; 54/pieniądze, kostki; 56; 57; 59; 62; 70, 74/pieniądze; 76; 81/książka z tasiemką. Shutterstock.com: s. 1; 3; 4/bez świeczek; 5; 6; 7; 8; 11; 12; 13/żyrafa; 14; 15; 16; 17/kulki; 19; 20; 25; 23/portmonetki; 26/budzik; 27; 29; 30; 31; 32; 33; 34/farby; 38; 39; 40; 41; 42; 44/bez globusa; 45/paczka, waga; 46; 47; 48; 49; 50; 51; 52/żyrafa; 54/statek; 55; 58; 60; 64; 66; 67; 68; 69; 70/bez pieniędzy; 75; 78/bez pieniędzy; 79; 80; 81/bez książki z tasiemką; 83; 85; 86; 87; 88; Thinkstock/Getty Images/iStockphoto: 4/ świeczki, Thinkstock/Getty Images/iStock/Nastco: 36/czapeczki.

Wydawnictwo dołożyło wszelkich starań, aby odnaleźć posiadaczy praw autorskich do wszystkich utworów zamieszczonych w podręczniku.

Pozostałe osoby prosimy o kontakt z Wydawnictwem.

Nabyta przez Ciebie publikacja jest dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy o przestrzeganie praw, jakie im przysługują. Zawartość publikacji możesz udostępnić nieodpłatnie osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie umieszczaj jej w internecie. Jeśli cytujesz jej fragmenty, to nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. Możesz skopiować część publikacji jedynie na własny użytek.

Szanujmy cudzą własność i prawo. Więcej na www.legalnakultura.pl

© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o. 2017
ISBN 978-83-267-3084-9

Autorzy: Krystyna Bielenica, Maria Bura, Małgorzata Kwil, Bogusława Lankiewicz.

Redaktor serii: Bożena Gepert.

Redakcja merytoryczna: Bożena Gepert, Agnieszka Grzegółka-Maciejewska, Monika Kubik.

Opracowanie redakcyjne: Małgorzata Misiak.

Redakcja językowa: Agnieszka Grzegółka-Maciejewska.

Nadzór artystyczny: Kaia Pichler. **Opieka graficzna:** Anna Wielbut.

Projekt okładki: Logoteka Piotr Rudź. **Projekt graficzny:** Anna Wielbut.

Realizacja projektu graficznego: Małgorzata Koper.

Fotoedycja: Maciej Wróbel.

Ilustracje i zdjęcia na okładce: s. 1/Shutterstock.com; s. 4/Shutterstock.com. **Ilustracje:** Małgorzata Cieślak: s. 10/z. 1, 15/z. 3, 21/z. 2, 28/z. 4; Małgorzata Koper: s. 9/z. 2, 11/z. 4, 13/z. 2, 15/z. 2, 18/z. 1, 28/z. 5, 35/z. 2, 37/z. 6, 38/z. 3, 39/z. 2, 42/ślimak, 43, 55/z. 5, 57/z. 8, 59/z. 6, 61, 71; 74/bez pieniędzy, 75/z. 3, 80, 81/z. 6; Anna Szaniawska: s. 40/z. 4; 52/z. 1; Ewa Wardzyńska: s. 53/z. 4, 57/z. 7, 61/z. 11, 65/z. 4; Anna Wielbut: s. 14/z. 6, 31, 73, 77. **Zdjęcia:** Maciej Wróbel: s. 17, 18, 23, 24, 26/pieniądze; 34/książka; 44/globus; 45/cukier, cukierki, mąka; 52/dzieci i klocki; 53; 54/pieniądze, kostki; 56; 57; 59; 62; 70, 74/pieniądze; 76; 81/książka z tasiemką. Shutterstock.com: s. 1; 3; 4/bez świeczek; 5; 6; 7; 8; 11; 12; 13/żyrafa; 14; 15; 16; 17/kulki; 19; 20; 25; 23/portmonetki; 26/budzik; 27; 29; 30; 31; 32; 33; 34/farby; 38; 39; 40; 41; 42; 44/bez globusa; 45/paczka, waga; 46; 47; 48; 49; 50; 51; 52/żyrafa; 54/statek; 55; 58; 60; 64; 66; 67; 68; 69; 70/bez pieniędzy; 75; 78/bez pieniędzy; 79; 80; 81/bez książki z tasiemką; 83; 85; 86; 87; 88; Thinkstock/Getty Images/iStockphoto:4/ świeczki, Thinkstock/Getty Images/iStock/Nastco: 36/czapeczki.

Wydawnictwo dołożyło wszelkich starań, aby odnaleźć posiadaczy praw autorskich do wszystkich utworów zamieszczonych w podręczniku. Pozostałe osoby prosimy o kontakt z Wydawnictwem.

Zasada legalizmu

- *Celem zasady legalizmu jest przeciwdziałanie dowolności i arbitralności działania organów państwa oraz poddanie tego działania kontroli w oparciu o kryterium zgodności z obowiązującym prawem. **Działania organów bez podstawy prawnej i poza granicami prawa albo z naruszeniem tych granic są zawsze nielegalne** i mogą rodzić odpowiedzialność konstytucyjną i **karną** osób te działania podejmujących, a także odpowiedzialność **odszkodowawczą** państwa (M. Florczak-Wątor [w:] Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz, wyd. II, red. P. Tuleja, Warszawa 2023, art. 7)*
- *Art. 54a 1. Jednostka sektora finansów publicznych może zawrzeć ugodę w sprawie spornej należności cywilnoprawnej w przypadku dokonania oceny, że skutki ugody są dla tej jednostki lub odpowiednio Skarbu Państwa albo budżetu jednostki samorządu terytorialnego korzystniejsze niż prawdopodobny wynik postępowania sądowego albo arbitrażowego.2. Ocena skutków ugody nastąpi, w formie pisemnej, z uwzględnieniem okoliczności sprawy, w szczególności zasadności spornych żądań, możliwości ich zaspokojenia i przewidywanego czasu trwania oraz kosztów postępowania sądowego albo arbitrażowego. (ust. o fin. pub.)*

Ocena ryzyka

UNIVERSITY LIBRARIES' COPYRIGHT ASSESSMENT TOOL

Approved: October 22, 2015

A. BACKGROUND AND PURPOSE

Dalhousie University Libraries is working to improve access to its collections by disseminating materials on the Internet, including digital archives from the Dalhousie University Archives Permanent Collection, research data, geospatial data, publications, theses and dissertations, and other material deposited with the Libraries by members of the Dalhousie community and general public.

This “**copyright assessment tool**” has been designed to guide the assessment of risk associated with dissemination activities in accordance with section D.5 of the *Dalhousie Protocol for Takedown Requests Regarding Materials in the Libraries' Online Collections*.

In this document, “risk” means the likelihood that online dissemination of materials without the permission of the copyright owner would lead to claims of copyright infringement or expose the university to liability or other damage.

Libraries staff will consider the criteria identified in section B of this copyright assessment tool when deciding whether or not to disseminate materials on the Internet through one of the access systems maintained by the University Libraries.

The criteria help determine the likelihood that online dissemination of copyrighted materials without the permission of the copyright owner would: damage the reputation of the University or a third party, damage the University's relationship with donors and impacted communities, or expose the University to copyright infringement claims.

The assessment leads to one of two determinations:

1. **Low risk** – Libraries may disseminate materials without requiring the copyright owner's permission.
2. **High risk** – Libraries will seek copyright owner's permission before disseminating materials.

B. CRITERIA

1. There are four criteria:
 - a. An owner's economic rights
 - b. An author's moral rights
 - c. An owner's history of copyright defense
 - d. An author / owner's relationship to Dalhousie University

C. OWNER'S ECONOMIC RIGHTS

Criterion

Material is *high-risk* if there is a reasonable possibility that the material has a commercial value and online dissemination without permission would harm the copyright owner's ability to obtain economic benefits from their protected material.

Application

Determine whether there is a reasonable basis for thinking that the material could circulate on its own as an “article of commerce” from which the copyright owner could obtain economic benefits.

This criterion weighs heavily in the assessment of risk.

Indicators of high-risk

1. The material is commercially available elsewhere.
2. The material was produced with commercial intent, whether realized or not.
3. The artistic or literary qualities of the material exhibit a high degree of skill and judgement.
4. The informational content of the material could be commercialized.
5. The author of the material is a prominent public figure for whom there may be a market for their unpublished works and associated ephemera.

https://cdn.dal.ca/content/dam/dalhousie/pdf/library/services/copyright-office/Copyright%20Assessment%20Tool_v1.pdf

Ocena ryzyka prawnego

≠

Brak ryzyka prawnego

A sądy na to ...

Oderwanie zaś roszczenia powoda od poniesionej przez niego szkody i statuowanie odpowiedzialności pozwanego na zasadzie swoistej „kary cywilnej” w oparciu o art. 79 ust. 1 pkt 3 ustawy stanowiłoby w niniejszej sprawie nadużycie prawa podmiotowego. [V] Nader wątpliwe jest, czy doszłoby do zawarcia przez pozwanego z powodem umowy o korzystanie z utworu, skoro jego twórczy charakter nie miał dla pozwanego szczególnego znaczenia, a służył jedynie próbie szybkiego wystawienia płaszcza na sprzedaż za pośrednictwem Internetu. Powód winien był wykazać, iż potencjalnie istnieją osoby zainteresowane nabyciem praw do przedmiotowych zdjęć oraz udowodnić wysokość wynagrodzenia za udzielenie licencji niewyłączonej w zakresie, w jakim pozwany naruszył prawa powoda

Sąd Okręgowy w Krakowie w sprawie IC 174/14, za: W. Machała, Analiza orzecznictwa sądów okręgowych i apelacyjnych w sprawach z zakresu prawa autorskiego i praw pokrewnych w ostatnich latach w Świetle zgodności z orzecznictwem SN i dominującymi poglądami piśmiennictwa, warszawa 2016, s. 36.

Interpretacja

**na pewno
zabronione**

**sfera
szarości**

**na
pewno
dozwolone**

- treść przepisu
- orzecznictwo
- doktryna
- ... wspólne praktyki

Trzeba mieć strategię

POBIERZ PUBLIKACJĘ

<https://centrumcyfrowe.pl/czytelnia/digitalizacja-i-udostepnianie-kolekcji-w-sieci/>

Fair Use Best Practices for Higher Education Institutions:
The Israeli Experience

Forthcoming JOURNAL OF THE COPYRIGHT SOCIETY OF THE U.S.A (2010)

Amira Dotan, Niva Elkin-Koren, Orit Fischman-Afori, Ronit Haramati- Alpern *

Introduction	1
1. The Vision	4
A. Educational Use and Access to Knowledge	4
B. Fair Use and Social Norms	6
C. Drafting a Code of Fair Use Best Practices	8
2. The Law.....	10
A. The New Israeli Copyright Act	10
B. Fair Use under Israeli Copyright Law	11
3. The Process	16
A. Consensus Building.....	16
B. Social Change Agents inside the Organization	18
C. Using Clinical Settings for Law & Social Change	20
4. The Code of Fair Use Best Practices for HEI	21
A. The Israeli Best Practices Code.....	21
B. Implications	23
5. Conclusions.....	24

dr Konrad Gliściński LL.M.
kgliscinski@gmail.com
konrad.gliscinski@uj.edu.pl
kgliscinski@centrumcyfrowe.pl
<https://jagiellonian.academia.edu/konradgliscinski>

Dziękuję za uwagę

Prezentacja jest udostępniona na licencji
Uznanie autorstwa 4.0 Międzynarodowe (CC BY 4.0)
<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.pl>

Tha

Konrad Gliściński LL.M.

konrad.glisinski@gmail.com

[konradgliscinski](https://www.linkedin.com/in/konradgliscinski)

This work is licensed under
Creative Commons
CC BY 3.0. Poland

